

Beantwoording vragen NCRC – 18 maart 2022

Antwoorden zijn cursief / namen zijn geanonimiseerd vanwege de privacy van betrokkenen

Volgens betrokken moskeefunctionarissen van Stichting An-Nasr zijn zij al ruim voor de krachtenveldanalyse door de gemeente in contact gebracht met personen waarvan zij achteraf begrijpen dat zij voor NTA werken. Het gaat onder anderen om XXX en YYY. Klopt het dat de gemeente het moskeebestuur aan hen heeft voorgesteld? Zo ja, wanneer?

In de periode 2013/2014 werd de gemeente Huizen geconfronteerd met het feit dat er veel jongvolwassenen een uitreis(poging) hadden gedaan om deel te nemen aan de gewapende (terroristische) strijd in Syrië. Aansluitend zijn wij door de NCTV gewezen op de diensten die NTA kon leveren bij de ontwikkeling van onze lokale aanpak van radicalisering die toen nog in de kinderschoenen stond. (zie ook de reactie op uw vragen van 9 september 2021).

Vanaf die periode is ook met het bestuur van de An-Nasr moskee gesproken over de invulling van ons lokaal beleid en de rol die zij hierin zouden kunnen spelen bij de preventie van radicalisering. Hierin heeft NTA, via de NTCV, expertise aangeboden in de rol van externe adviseur (expert). De gemeente Huizen had deze expertise namelijk zelf niet in huis. Onderdeel van de lokale aanpak in de weerbaarheid tegen en preventie van radicalisering is o.a. de ontwikkeling geweest van een rolmodellenproject (sleutelfiguren). Eind 2015 is hier een externe netwerkregisseur op ingezet die werd ingehuurd van NTA. Daarnaast is tot eind 2016 gebruik gemaakt van de deskundigheid van de expert. Er is vanaf het begin aan het moskeebestuur duidelijk gemaakt dat deze deskundigen afkomstig waren van NTA en namens de gemeente zijn ingezet.

Volgens betrokken moskeefunctionarissen kreeg het bestuur te horen van de burgemeester en de veiligheidsambtenaar dat het geholpen moest worden door XXX en YYY: zij zouden de communicatie tussen moskee en gemeente komen verbeteren. Klopt dat? Zo ja, waarom was dat nodig?

Het klopt dat de expert en de netwerkregisseur hebben ondersteund in het versterken van de relatie tussen gemeente en moskeebestuur. Vóór de opkomst van de problematiek m.b.t. uitreizen was er geen structureel contact tussen moskeebestuur en de gemeente. De ondersteuning moest ook bijdragen aan het gezamenlijk optrekken tegen radicalisering in Huizen.

Wat hebben XXX en YYY concreet gedaan om de communicatie met de gemeente te verbeteren?

De relatie tussen het moskeebestuur en de gemeente is inmiddels aanzienlijk verbeterd. Er wordt geregeld overlegd, waarbij een breed palet aan maatschappelijke actualiteiten wordt besproken.

Volgens betrokken moskeefunctionarissen kwam XXX regelmatig langs in de moskee, ook tijdens de onderzoeksfase voor de krachtenveldanalyse. Klopt dat?

Nee, hij kwam niet langs in de moskee tijdens de onderzoeksfase voor de krachtenveldanalyse. In de periode voor het onderzoek heeft hij de moskee bezocht vanuit zijn rol als netwerkregisseur. Tijdens het onderzoek is hij niet actief geweest als netwerkregisseur in Huizen.

Betaalde de gemeente voor de inzet van XXX? Zo ja, kunt u een overzicht geven van het totale aantal opdrachten en de kosten?

De inzet van de netwerkregisseur is bekostigd met subsidie en Versterkingsgelden van de NCTV t.b.v. het landelijke actieprogramma Jihadisme. Opdrachten zijn ook pas afgegeven na toekenning van deze ondersteuning vanuit het Rijk. Een overzicht hiervan is op een later tijdstip beschikbaar, dit kost echter wat meer tijd dan door u beschikbaar is gesteld.

Volgens betrokken moskeefunctionarissen was niet bekend dat XXX voor NTA werkte, noch dat er een krachtenveld-onderzoek werd uitgevoerd. Zij verkeerden in de veronderstelling dat XXX bij hen over de vloer kwam om het bestuur te helpen met de communicatie. Wat vindt de gemeente van deze handelswijze? Had hij zich kenbaar moeten maken als onderzoeker?

Het moskeebestuur is geïnformeerd over het feit dat de netwerkregisseur afkomstig was van NTA. Zoals eerder aangegeven is de netwerkregisseur niet ingezet ten tijde van het onderzoek, noch heeft hij als onderzoeker namens NTA meegewerkt aan de krachtenveldanalyse.

Is informatie die XXX ter ore is gekomen in de moskee, terechtgekomen in de krachtenveldanalyse? Kan de gemeente uitsluiten dat dit is gebeurd?

De netwerkregisseur is niet betrokken geweest bij de krachtenveldanalyse. Wij hebben geen indicatie dat informatie via de netwerkregisseur in de krachtenveldanalyse terecht is gekomen.

Mocht de gemeente zich op het standpunt stellen dat de moskee is geïnformeerd over het onderzoek: wie zou zijn geïnformeerd, wanneer en door wie?

Zoals eerder aangegeven: onderzoekers van NTA hebben zich te allen tijde voorgesteld met een duidelijke uitleg over wie zij waren, wat zij kwamen doen en voor wie zij dat deden. Het is bij de gemeente niet bekend wie er mee hebben gewerkt aan het onderzoek, hen is door NTA anonimiteit gegarandeerd. Er kan door ons dus niet worden bevestigd of uitgesloten dat onder de respondenten ook personen zijn die een rol hebben gespeeld / spelen binnen het moskeebestuur van Stichting An Nasr.

Ook NTA-eigenaar YYY is volgens betrokken moskeefunctionarissen langs geweest bij An Nasr. Wanneer was dit en wat was het doel van zijn bezoek? Deed hij dit in opdracht van de gemeente?

De expert is nooit zelfstandig bij de moskee aanwezig geweest, dit was altijd in gezelschap van de gemeentelijke adviseur en/of burgemeester. Zie antwoord op vraag 1, 2 en 3.

Ook hij zou zich niet kenbaar hebben gemaakt als zijnde onderzoeker van NTA. Waarom niet?

De expert is niet werkzaam geweest in Huizen ten tijde van uitvoering van de krachtenveldanalyse. Daarnaast heeft hij ook nooit een rol als onderzoeker gehad. Zie antwoord op vraag 1.

YYY zou ook langs geweest zijn bij de buurtvaders van Huizen. Wanneer was dit en wat was het doel van zijn bezoek? Deed hij dit in opdracht van de gemeente?

Bij de start van onze aanpak ter voorkoming van verdere uitreizen is inderdaad voorlichting gegeven aan diverse personen in de gemeenschap over het herkennen van signalen van radicalisering. De buurtvaders waren, net als alle andere maatschappelijk betrokken vrijwilligers en organisaties, onderdeel van het signaleringsnetwerk. Het is in die zin ook logisch dat er dan buurtvaders worden benaderd aangezien zij een belangrijke rol in de samenleving hebben. De expert is bij deze voorlichting aanwezig geweest, net als de gemeentelijk adviseur.

Volgens een betrokkene die NRC sprak, heeft NTA de buurtvaders verteld dat zij moesten uitkijken naar Huizense moslims die signalen vertoonden van radicalisering en zouden zij hierover moeten rapporteren. Er zouden ook namen zijn gedeeld van mensen waar op gelet moest worden. Klopt dit en wat was hiervan het doel? Is de gemeente in bezit van informatie die is doorspeeld door buurtvaders?

Het drie sporen beleid van het actieprogramma Jihadisme (2014) voorzag ook in het op orde brengen van het spoor (vroeg)signalering (spoor 1). Dit maakt dus ook onderdeel uit van onze lokale aanpak waar wij in 2014/2015 mee zijn gestart. Als gemeente spelen wij een belangrijke rol in het voorkomen

dat inwoners radicaliseren en (vooral in die periode) zouden uitreizen. Daarom zijn in die periode veel professionals en vrijwilligers getraind in het herkennen van die signalen, zo ook aan enkele buurtvaders. Tijdens deze training is ook de signaleringsstructuur toegelicht en hoe de gemeente om gaat met een signaal. Vanuit privacy oogpunt kunnen persoonsgegevens nooit worden gedeeld met inwoners, dit is dus ook niet gebeurd.

Ook NTA-medewerker ZZZ heeft met de moskee gesproken. Wanneer was dit en wat was het doel van zijn bezoek? Deed hij dit in opdracht van de gemeente?

In november 2018 is een regionale netwerkregisseur aangesteld. Deze regionale netwerkregisseur had o.a. als doel om een regionale aanpak te ontwikkelen voor problematisch gedrag. Omdat het moskeebestuur een belangrijke en gewaardeerde partner voor de gemeente is als het gaat om de preventieve aanpak van maatschappelijke vraagstukken, zijn ook zij gevraagd om hierop input te leveren.

Klopt het dat de gemeente vorig jaar subsidie heeft toegekend aan de moskee? Waarvoor was deze subsidie bestemd?

Nee, dit klopt niet. Zie toelichting in antwoord op de volgende vraag.

Klopt het dat het ging om het verzorgen van religieuze lessen? Zo ja, waarom geeft de gemeente subsidie voor religieus onderwijs?

In samenspraak met het moskeebestuur is budget aangevraagd bij het ministerie SZW voor de ondersteuning van het opzetten van informeel onderwijs. Het moskeebestuur heeft hierbij aangegeven behoefte te hebben aan professionalisering van het informele onderwijs omdat de vraag daar om toenam, het moskeebestuur vanuit het eigen netwerk niet kon voorzien in die behoefte en de vrees bestond dat daar vooral op werd ingesprongen vanuit een eenzijdig salafistisch aanbod elders in de regio/het land. Dit budget is door het ministerie toegekend en beschikbaar gesteld voor besteding aan het moskeebestuur.

Klopt het dat het lesprogramma zou worden verzorgd door NTA-medewerker TTT?

Nee, dat klopt niet. Hiervoor zijn geen mensen van het NTA voor benaderd. Op verzoek van het moskeebestuur is gezocht naar een geschikte professional die hen zou kunnen ondersteunen bij de verzorging van het informele onderwijs. Deze was namelijk niet beschikbaar binnen het netwerk in Huizen. Er is vervolgens een theoloog benaderd die ook elders in het land op dit gebied actief is en daar positieve resultaten heeft behaald. De theoloog is vervolgens vanuit eigen titel voorgesteld aan het moskeebestuur en heeft de gesprekken met hen gevoegd over een mogelijk lesprogramma. De inhoud van het lesprogramma is ook een zaak tussen de theoloog en het moskeebestuur. NTA is hier niet voor benaderd.

Klopt het dat NTA-medewerker ZZZ vanuit de gemeente Huizen was betrokken bij de keuze om NTA-medewerker TTT dit programma te laten verzorgen? Zo ja, ziet de gemeente hier een risico in?

Nee, dit klopt niet. De regionale netwerkregisseur is hier niet bij betrokken geweest.

Wat vindt de gemeente ervan dat moskeeleden zich met naam en toenaam tegenover NRC erover beklagen dat NTA-onderzoekers zonder dat zij dit wisten hebben meegebeden in hun moskee, en zelfs met hun minderjarige kinderen hebben gesproken over gevoelige zaken, maar dat de gemeente nog altijd doet alsof dit niet gebeurd is? Hoe denkt de gemeente hun vertrouwen terug te winnen?

Als dit beeld al is ontstaan, dan betreuren wij dit. Wij denken dat vertrouwen begint door met elkaar open, constructief en kritisch het gesprek aan te gaan. Wij hechten aan een open relatie waarin vertrouwen centraal staat.